

16. Febr. 1845

FACTS

Date:

16. Febr. 1845

Page number:

Dagbog D, side 8-9

TRANSCRIPTION

16 Febr 45.

Det Værste forbi.

Saa staar jeg da i Begreb med at indgive min Ansøgning om Stipendium,¹ Gud give, den maa bevilges! To Samtaler har jeg havt med Høyen² i den Anledning; han er ikke for at jeg skal bort, og har talet drøie Ord i den Anledning, men ogsaa kjærligt har han talet og viist sit Sindelag imod mig som det sjældent træder frem. Han sagde: jeg vilde blive et let Bytte for den Første, jeg maatte føle mig tiltalt af, Düsseldorf saa let som Münchener. Er det muligt, at hvad jeg har pleiet i mange Aar, og troet, var mit Livs Kjærne, saa let skal glemmes? Han sagde: at jeg havde endnu ingen bestemt Tone anslaaet. Er det ogsaa muligt? Løi da hver Kritik og hver Stemme, der klang saa deiligt i mit Øre, naar den kun sagde: mit Billed var ægte dansk, og er det nok; var det ikke ganske egne Træk i vor Natur som fængslede mig og bleve Gjenstande for min Pensel? Var det ikke det Store, noget •9• Eensomme, der fornemmelig tiltalte mig og gjorde, at man tit fandt mig tom og fattig; men gav det Alt ikke mine Billeder en egen Kolorit, hvorved jeg sondrede mig, eller, var ogsaa det en forfængelig Drøm? svandt jeg som Draaben hen i den store Strøm, uden Særkjende. — Nei, jeg kan ikke tro det, og dersom det er den Betingelse, han sætter for at man med Gavn kan nyde fremmede Indtryk, da troer jeg at kunne være rolig ved ikke at have ladet mig rokke i min Beslutning. Thomsen,³ mine unge Aars Veileder, har jeg ogsaa sagt min Hensigt, og han gik mere villigt ind derpaa. Nu faaer Tingen gaa sin Gang, men naar jeg staaer færdig paa Toldboden til at gaa ombord, da skal jeg ikke sige med en af vore Digtere: Gud være lovet! jeg skal over, hvor der er varme Hjerter. Nei, jeg vil over, hvor der er kolde Hjerter, der spørger jeg ikke om Hjerter for mig, thi dem der slog varmt for mig, dem veed jeg, at jeg forlader, at jeg skal savne, men ogsaa det er godt. Lorenz følger mig dog maaskee længe, det er min Trøst, lad mig saa prøve at vinde de Kræfter ude, som ikke vilde komme hjemme. Der havde været meget at skrive ned i denne Tid, men jeg gaaer som i Feber, og alle Tanker [overstreget: begynde] dreie sig om eet Punct, og alt, hvad jeg taler begynder med: dersom jeg reiser. — I disse Dage tegner Lorenz sine Guder her hos mig, og jeg tegner Rammerne dertil.⁴ Ved Overtryk føres de over paa Stenen.

¹ Ansøgning om Kunstakademiets rejsestipendium.

² Kunsthistoriker N.L. Høyen (1798-1870)

³ Arkæologen Christian Jürgensen Thomsen (1788-1865).

⁴ Lorenz Frølichs serie af "Mindeblade om den nordiske Højtid" med elleve skildring af nordiske guder, baseret på udsmykningen som Lundbye omtalte i dagbogen 15. januar 1845. Lundbye stod for at tegne de ornamentale indramninger i oldnordisk stil (Karl Madsen: Johan Thomas Lundbye 1818-1848, København 1949, nr. C 34-37).

8.
naar den Taende lader Tanken gaa tilbage over et henrindet
Liv, og da sees den over den dunkle Barndom som Nattes Lue
over det edle Blav som bedekkede Jorden; men da staar den som
den lille Oliegæst, der som fandt det Kærlighedsst. Naar Sacramen-
tet er forrettet efter Kristi Indstiftelse, da er det et Tilraab om Optagelse
og i hans Samfund, hvor der Tilgæder og Sjælsforbedelse. - saa
ledes antroget kan jeg tænke hans Ord, og de glæder mig meget, og
jeg bestemte kunde opstaa som, men naar det Maade og Frimodig
vanskeligt at gjengive, dermed gjør hans sletlige Sprag, begeret
som en Profeti, et dygt og mindeligt Indtryk, der seer glom-
mes, og alle skætte sig, der er end opstaaende Erindring og.

9 Febr 1845.

Angest
Jeg gaar i en formelig Angest for det Publik, der jeg skal underrette Møgen
om min Hemnigt: at indgive Ansøgning om Stipendium. Det maa
dog være Tegn til, at jeg er ubegavet og uvant med at handle
sels - jeg som drømte om selvstændig Selvstændighed! -

16 Febr 45.

Det Næste forbi.
Saa staar jeg da i Begreb med at indgive min Ansøgning om Stipendium,
Gudsnaa, den maa hvedes! To Samtaler har jeg haft med Møgen: den
Afskedning, han er ikke for at jeg skal hest, og har talt deise Ord: den
Afskedning, men ogsaa kjærligt har han talt og vist sit Sindelag
imod mig, som det spaldet træde frem. Han sagde: jeg vilde blive et
let Bytte for den Fortæ, jeg maatte føle mig tilladt af, Lusselderser saa det
som Mindehen. Er det muligt, at han jeg har pleied: mange Aar,
og troet, saa mit Livs Hjerte, saa det skal glom mig? Han sagde:
at jeg havde end mig ingen bestemt Tone ansøgt. Er det ogsaa muligt?
Lai da huer Værdik og huer Stemme, der klæng saa dyllyt i mit
Jone, naa den kom sagde: mit Billed var ægte dansk, og er det nok;
saa det ikke ganske egne Tænk i det Naturs som fangstede mig
og blev Gjenstande for min Pensel? Naar det ikke det Stort, noget

Ensomme, der personmelig tilfældt mig, og gjorde, at man det fandt
mig tem og fættig; men gav det Alt ikke minde Billeder en egen Holsten,
hvorefter jeg somtænde mig, eller, naar ogsaa det en forfængelig Drøm?
standt jeg som Dræben hen i den store Stuen, inden Dørkjennde. — Nei,
jeg kan ikke tro det, og desom det en den Betænkelse, kan sættes for at
man med Gavn kan nyde fremmede Indtryk, da troer jeg at kunne
være rolig ved ikke at have ladet mig røkke i min Beskæftning.
Thomsen, min mange Aars Værdier, kan jeg ogsaa sagt min Hæder,
og han gik mere villigt ind derpaa. Nu faar Tingene gaa sin
Gang, men naar jeg staaer færdig paa Toldboden til at gaar om-
bord, da skal jeg ikke sige med en af vore Digtene: Gud være lovet!
jeg skal se, hvor der en varme Hjerten. Nei, jeg vil over, hvor der
en kold Hjerten, der spinger jeg ikke om Hjerten for mig, Nu den
der sleg varmt for mig, den ved jeg, at jeg forlader, at jeg skal raane,
men ogsaa det en godt. Løsen følger mig dog maaske længe, det
en min Trost, lad mig saa prøve at vinde de Kræfter inde, som
ikke vilde hemme hjemme. Der havde været mig et stens ved:
sanne Tid, men jeg gaar som: Færdig, og alle Tanker begynder
sig om eet Punkt, og alt, hvad jeg taler begynder med: dersom jeg
at se. — I sin Dage tegner Løsen sine Guder her for mig, og
jeg tegner Nam meere dertil. Ved Overtryk findes de over paa Hænder.
Hæderbetragtninger, som gaa over: Grundtenen. 26 Febr. 1895

Nu har jeg roligt forberedt min Reise fra Danmark, fra det kjære Midland!
Saaledes har jeg jo betragtet det, der, bevilger min Ansøgning, da har jeg jo dog
ikke troet tillige. Og denne Reise, hvortil jeg seer som en Lykke, vil den ogsaa
være det? Den Kunstner kan jeg ikke lade mig lade, og med Hæder
paa min hele øvrige Stilling, som jeg saa indeligt ønsker at frende, om
end ikke forberede, hvordan vil den vinde derpaa. Jeg ventet i saa klarsende
Mængde af det. Den skal mig mig ind af alle Forhold, naar de Endelser
som vilde forberede sig mig og skaffe mig Liv i mit stændende Jæg.